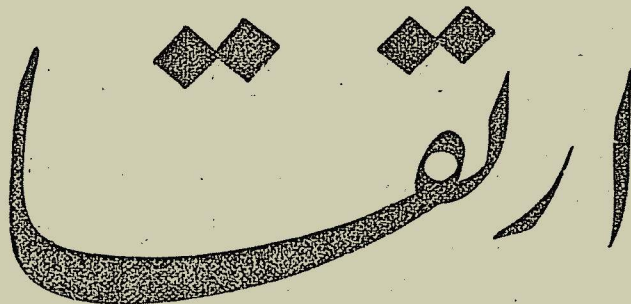

ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریه ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافه و ! کلنجلی فقراتدن باحث مصور
جریده در .

هر نوع خصوصیات ایچون غزته نك مدیری
سمادتاو طاهر نك افندی حضرتلرینه مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

(ارتقا) نك استانبول و طشره ایچون
بو سنه نك آتونه سی ۳۲ فروشدر .

معمانی بالجله ارباب قله آچیقدره . هر الی
قلم طوتان یازهبیلیر .

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۴۰
نومرولی « معامات » مطبعه سیدر .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

جمعه کونلری نشر اولنور . فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

چيقدم . ياغچه لر ايچنده عندليك نوحات شوق افزاسنى ديكركن اوزاقدن اوزاغه ايشديلن محرق برتغى اعصابى متأثر قىلدى آه ! نه روحه واز ، نه حزين صدا او قوبوردى . بوندای لطيفى ، بونوخه ساممه نوازی ايشيتديكم وقت :

« آه ! بويه حلاوتلى بويه صاف بر ندا ايله شو نشيده ي اوقويان كويلي قيزى كيم بيليرنه قدر كوزلدر ؟ سوزلري اغزمدن چيقدى .

شو تغى روح آورى ايشيتديكم آندن اعتباراً طائر قايم قنادلانمشده در عقب بالا پرواز اولق ايتيورمش كى برشيلر حس اتمكه باشلادم . آرتق اولديغم يرده دورمه دم . صبر وارام تو كندى . ياغچه لر ايچندن ظهور ايدن نوحه لطيفك ايشيدلديكى جهته طوغرى يورومكه باشلادم . بر نغمه ساحرانه سيله قلبى تسخير ايدن كويلي قيزينى كورمك . وطنيق ايچون مقاومت سوز بر ارزويه قاييلمش ديدار ، خيالى كورمديكم بوقيزه در حال كوكل و يرمشيدم . اويله ظن ايديور دمكه بونغمه كار مطلق بمطلق صوباشنه كيتمكه اولان بر حسنا قيز ، يا خود قوزولرينى اوتلاتان پرايه ايدى .

فقط قيزك هويى نه اولورسه اولسون كنديسنه مفتون اولمش ، اومه پرتو نثارى سسندن ، روح صاف معصومانه سنك ترجماي اولان صدا سندن طولايي سومكه باشلامشيدم . لكن او كوزل قيز جغزى زده بوله - جقدم ؟

خلجان قلم آن بان ميز ايد اولدينى حالده او حسن به حقى تحرى به قوبولدم . و ايدن وادى به ، بغچه دن بغچه به . سحرادن سحرابه طولاشدم . هيچ براغاج اتنده ، هيچ بر صو باشنده او نغمه كار صفا آوره تصادف ايده دم .

ساممه مى تلذذ ، كوكلى تسخير ايدن بو كويلي قيزينى بوله ميه جق ؛ بلبلار صفاي بهارك علويتدن نغمه ساز اولورلر كن قيزك كتاب سودانك اك روحلى ، اك نشه لى فخراب غرامنى اوقوداغنى كورميه جكمي ايدم . نداى محرقك ايشيدلديكى سمى بر درلوتعين ايده ميوردم .

درونا حس ايتديكم بر تشويقه رغماً بومرغ روحى آرامنى تصميم ؛ بولنجيه قدر طاغلى ، سحرالى ، كويلرى طولاشمى عزم ؛ اوني هر درلو تماشاى بديعه ترجيح ايدرك آرامغه چيقدم . اويوجه طاغلك - قامتى آفاقه طوغرى يوكسلن عصرديده - آغاچلري اتنده ، غزين حزين شلاله لريله اوقوجه طاغلك مناظر روحپرو .

رينه برقاندها لطافت بخش ايدن نهر قويلر نده هر نه وقت بر كويلي قيزينى كورسم يوركم بردفمه اولسون هو بلاردى . « مدحيه بهارى ترنم ايدن دلبز مطلق بودر ! » زهابنده بولنوردم . همان اوطيبي قويلرك اك مخفى كوشه سنه چكيلر اودخترك سسنى ديكلردم . قلبى جذب ايدن اوندای ، عقاطيسه ي ايشيده مينجه محزون اولوردم .

كونلرجه طولاشدم . بك چوق كوزل قيزلرك ترنات ريغيلرينى ديكلدم . ممكن دكل اوسسك صاحبه - نى بوله دم .

شو موسم ريغى ده هر كون بر صورتله ذوق مسار ايلمك كائناتك لطافت و علويتدن ذوقياب اولق لازمه دن ايكن كوك اوجانم مسيره لنده باغلر نده ، بغچه لنده منظور من اولان بدايه قارشى دائما متفكر ، متماييا مشغول ذهن اولمق و يالكر باشمه كشت و كذار ايتكمك رفیق سياحتك داعى مراقى اولمش . شو دونكونلكمك سببى اكلامق ايتدى . بنده كوكلى متجذب قیلان برندای محرقك صاحبه - نى ازادى غمى سويلدم . ارقداشم كولومسه دى . صكرده ده : « آردار ! كويلي قيزلرينك صداسى عموميتله كوزلدر . هر ايشيتديكمه كوكلى ويره جكسك ؟ . . . احتمالكه بر كويلي قيزندن ايشيتديكمك اواناله محرقى ايرتمى كون ديكر بر قيزدن ايشيتيرسك سسلرك بر برينه مشامتدن قيزى ممكن دكل بوله مزسك بوفكر دن واز كچ ! . . . » ديدى . ارقداشه بر درلو دردمى اكلا نه دم . بوكونده بر ابرجه كز مه مزی رجا ايتدم .

بركون بر ابرجه كز نيوردق . براز ديكلمك ايچون براغاجك اتنده اوتور مشدق . اغاچلرك كثر وصيقاغندن سطح سمای منورى كوره ميوردق ، يالكر يقيندن نهرك جريان مهيبي ، اوفق قلك قوشلرك چيولنيسى ايشيديلوردى : طبيعتك بو آهنگ مطردى اناسنده ازيجق اوزاقدن كن برسنى ايشيتد - يكمى بيليورم . يالكر :

« ايشته بوسس ! . . . » ديه بيلمشم . ارقداشم بيله حيرتلى ايچنده قالمش . نه بر سوز سويله بيليور ، نه ده كوزمى سسك كلدبيك جهندن ايرد بيليوردم . آرتق خسته دوشمش و تصادف ايتديكمز يولچيلرك ياردميله كلبه مه نقل ايتشدم . ارقداشمه ديدمكه :

« شوسسده كى لطافته انانديكز يا ! اونه صوت رقيق ، اونه نداى محرق ايدى ! عييا سسنى ايشيتديكم كويلي قيزينك يالكر بردفمه جق اولسون قارشيمده تغى ايتديكنى كوره رك داشاد اوله جقمى يم ؟ . يالكر بر كره جك اولسون او صاحبه ملاحك ديدار عفتى ، سىاى عصمتكى ، جمال پنبه

قامنى كوره رك دلير اوله بيله جكمى يم ؟ . . . اوف ! . . . »

شوسوزلر مدن متأثر اولان ارقداشم بر نغمه اشتياق دلالتيله غيابة مشتاق جمالى اولديغ او كويلي قيزينك ترغى ديكله مدكجه مستريح اوله ميه جقمى اكلامش اولملى كه كوك قيزلرينى برر برر اوقوندى . او ، بش اون دلبردن هيچ برينك سسى قابل دتل او نغمه وجد آورى اوقشام يوردى . ارقداشمك مراقى كيتدكجه آرتدى . براز زمان صكره قارشيكى طاغك يماچسندن طوغرى ايشيتديكم بر ناله شوق پرور بتون هوسامى ، بتون محظوظتمى آرتيردى . تحمل اونمز بر صبر سزلقله كلبه مدن فرلادم .

« ايشته اودر ! . . ايشته اودر ! . . » فرياديله طاغه طوغرى قوشدم . ارقداشميله برابر بولنان اوامل قلبه قاووشدم . اودرجه مسرور ايدمكه اودختر نازكتر اوقودقجه هر بر ترغى قلبى بر صورتله دلير ايديور - دى . سسنى ديكلدكجه طويه ميور ، اودختر ملاخت بيكرى شو صورتله ترغيب ايد ييوردم : « اوقو ! اى شهبال قلب اوقو ! . . . »

صدای تزهيكك تأثيريله نالان اولان شوق قلبك خاطراتى احيا ايدرجه سنه اوقو . هر درك متخصص و حاذق اولان محرق سسكله اوقوده صدای معصومانه كك هر بر نغمه سى قلبى اغراز قيلسون . . شو آن شبابك عشقنه صاقين ترغى كسمه ! متصل اوقو ؟ . . . ارقاق خاطره سى اونودليه جق اولان شو سعادت عشقنه اولسون اوقوده قلم عشقك مسرتيله مالى اولسون ! . . . »

بكاك آجيمشيدى . بن سويلندكجه « اوقويه جقم ! . . » ديوردى . برارزوى قلب ايله اوقودقجه اوقودى . همده ايتسد - يكم كى اوقودى . نغمات دل سيري له قلبى مسرور ايتدى ،

سرگذشتك يدنجى سنه سى ينه او كويده بولنيوردم . مروت قليمسى ايجاييله تغيلريله شوقلب مغمومى مسعود قيلمش اولان او دلبرى زيارت ارزوسنده بولندم . كنديسنى صورديغ وقت غنغون شبابك نائل سعادت اوله رق ديكر اوزاق بر كويه كيتديكى خبر و يرلدى . او آنده قلم مفتحز اولدى . سعادت ابدى به به مظهر يقى دعاسنده بولنيور ، كويده مقیم اولدقجه او خاطره ترغى ياد ايد ييوردم . اويله ظن ايد ييوردمكه اوسويملى كويلي دلبرى شوراجقده اوتورمش . بنده نظرمى حسن و آنه نصب ايتشم . او ، متصل اوقويور . بن . مهوت بر حاله آن ديكليه رك مست اوليورم .

بتون كون طاغلى ، سحرالى ، ايرماق كنارلرينى طولاشدم ، كرمسك هيچ

برر بر اقدم . او نغمه آهنگسازه مقابل روحى تلذذ قيله جق برسس ايشيدمدم . غنغون سعادتته نائل اولان او بختيار كويلي قيزينك نغمه سنده بشقه بر ساحريت ، بشقه بر مزيب وازايدى .

ايشته اومعزنى خاطره ي اصلا اونوته نام . اومه تابانك نامى صميمانه بر حزمته ياد ايدر ؛ نسيم شام هبوب ايتدكجه ، بلبلار اوتدكجه . چيچكلر آجيلدقجه ، قرنورلرينى سحرالرم صاچدقجه ، كوش شعله حياتيه جهاني تنوير ايتدكجه هپ اونشلى كويلي قيزينك نغمات ساحرينى ايشيديرشم كى تلذذ روح ايلرم .

چونكه او نغمه ساحر بنم نشئه روحم ايدى .

مقرى كوى : طلعت حجابى

مصاحبه قيتينا

پترول : Pétrole

— مابعد —

يوكسك بر درجه حرارتك تحت تأثيرندم [بازين] ، [ناقتالين] كى جسماره تحول ايدر .

حالبوكه (موزان Moisen) نامنده كى كيميا كر شهرده اجرا ايتمى اولدينى تجارب عديده نتيجه سى اوله رق شو صورتله بيان مطالعه ده بولنيور :

« مركبات قاربونيه شبه قلوبه : صو ، واسطه سيله تحلل ايدر . (اسه تيلان) دنيلن بر ماده حصوله كلى . بوده بالاخره تأثيرات سارميايه باشقه اجسامه تبدل ايدر . »

فى الواقع بوكون فناده مثبتدركه : بو جسم بعض شرطلر داخنده تنكاتف ايد ييور ، و پتروله مشابه بر طاقم مركبات قاربونيه حصوله كتيور .

پترولك تصفيه سى . — آمر يقانه پترولك تصفيه سى خصوصنده ، نقطه غليانى ايكنى به آرييورلر .

برنجى قسمده : اثر ، زبوت خفيفه ، اصل پترول استعمال اولنيور .

بوياده اجرا اولنان عمليات ، غايت مهمدر : ابتدای امرده استعمال اولان قابل بك جسم اولمليدر . صوكره تظير ايديلن مابعد اره صره كشافى نظر معاينه دن كچير لمليدر . كيميا شناسانجه معلوم اولدينى اوزرم الكزياده مستعد طيران اولان مولدالماء قاربو - نيلر الكخفيف غازلردر . مختلف محصولاتى

طرابلس شامدن جمل وحمایه کیدن (دهلئانس) عربی

تفریق و تقسیم اتمک ایچون درجه حرارته
دل ، حاصلاتک کثافتی تجر به و معاینه اولنور.
بوصورتله پایلان عملیات ، آنجق درت بش
کون قدر دوام ایده بیلور .

زیوت خفیفه تقطیر اولندقدن صوکره
تصفیه عملیاتک ایکنجی قسمی باشلار . شویله که :
(۴۰) متره مکعبنده چلیکدن قازغانلر
ایچروسنه اولکی تقطیر اتدن قالان پوصه لروضع
اولنور . تکرار تصفیه ایدیلر . ونه ایته
طوغری تقطیر ایدیلان زیوت ثقیله ، تبرید
ماکنه لری واسطه سیله ممکن اولریقی درجه ده
سرعت و شدتله تبرید اولنور . بوندن علی
وجه الامکان زیاده مقدارده (پارافین)
استحال ایدیلر . بعدده قازغانلرک قعینه
چوکن بوضله ، پترولک تطبیقاتی صنایعده
پک چوقدر . حاصلات سنویه سی ده فوق العاده
دنیهلرک درجه ده مبدولر .

(۱۹۰۰) سنه سی ظرفنده (۵) ملیار
غالون پترول استخراج اولندیقی بالحساب
تعیین و تقدیر ایدلشد . « ۵ » ملیار غالون
۲۳ ملیون متره مکعبنه معادلدر . « .
مقدار محسوبک صورت توزیی زیرده
مندرج بر جدول ایله ارئه اولنور .

اسمى قطعات و بلاد	مقدار
آمریقای شمالی	۲۵۰۰ ملیون غالور
روسیه	۲۲۴۵ » »
اوستریا	۰۰۸۷ » »
صوماره	۰۰۳۰ » »
کانادا	۰۰۲۹ » »
رومانیا	۰۰۲۴ » »
هندستان	۰۰۱۵ » »
ژاپونیا	۰۰۰۸ » »
المانیا	۰۰۰۷ » »
ممالک شاهانه	۰۰۰۵ » »
پرو	۰۰۰۳ » »
ایتالیا	۰۰۰۱ » »

پترولک باشلیجه تطبیقاتی ؛ بوجه آتی
بیان و تعداد اولنور :

اکثر شهرلرک خانه لرنده بولنان لامبالرده
وقارا کلکی کچه لرنده زقاق و چارشولری تنور
خصوصنده .

قوة محرکه مقامنده استعمال اولنسان
لوقوموتیفلرده وسائر ماکنه قازغانلرنده ،
ماکنه لری یاغلامقده . . .

اجام رچنویه بی حل ایده نیلمسندن
بالاستفاده مشمع ؛ ورنی رنگلر اعمالنده ،
فطوغرافچیاقدده . عطریات مغاره لرنده . .
بونلردن بشقه بعضاً کوچوک بوجکلری
اتلاف خصوصنده استعمال اولندیقی ده واردر .

پترول روشی یاخود زیوت حقیقه :
Essence de pétrole ou huiles légères
بوغاز ؛ (۷۰ - ۱۸۰) درجه ده تقطیر
ایدیلر . ثقات اضافیه سی (۸۰ - ۰۰۴۷) در .

(۳۵) درجه دن دون بدرجه ده
قابل اشتعالدر ایسته بونچون تنور خصوصنده
استعمال اولمقدده در .
طوره لر ایچروسنه قونیه لرک تعقیق
ایدیلر ، بوعملیاتدن استحصال اولنان یاغلر ؛
ماکنه لری یاغلامق خصوصنده مستملدر .
تقطیرک پوصه سنه کنجه - حرارتک آز ،
چوق دوامنه کوره : - (وازه لین :
Vaseline) یاخود (Goudron) قطران
ویاخود قوق کورندن عبارتدر .

بویله جه متعدد عملیات تقطیر یه دن الده
ایدیلان مختلف مایعات ؛ متعاقباً حامض کبریت
سود یومک تحت تأثیرینه برقیلر . بعدده صو
ایله ییقانیلر .
بو اک صوک عملیات ؛ زیوت حقیقه یه ،
سائر یاغلره ممکن مرتبه خوش ولطیف
رایحه لری ویرمک ، رنگلریقی تعدیل اتمک
مقصودیه مبنی اجرا اولور .
پترولک معاینه و محل استعمالی پترولک
صور مختلفه ده معاینه سی واردر . زیوت ایچون
اولاً داناتلقت ؛ ضافیه لری تعیین ایدیلر . یعنی
آنلرک بخارخالنه کلیمک قایمتلری آراشدیریلر .
صوکره معاینه لازمه یه باشانیلر .
اصل غاز یاغک معاینه سی بستمون بشقه در ،
اول امرده خالص غاز یاغی ، قولایله لکه
استعمال اتمه ملیدر صوکره یاغش برکبریت ؛
غاز یاغی ایچروسنه آیلدقدده کبریت سونملیدر
ویاغ استعمال اتمز ایسه اووقت غازیاغک
کوزلجه تصفیه اولدیقی آکلاشیلور . عکس
تقدیرده غازیاغک دروننده زیوت خفیفه نک
موجودیتنه حکم اولنور .
پترولک زیوت ثقیله سی ده ؛ محل استعمال
لنه کوره مختلف صورتلرده معاینه اولنور .
تسخین ایچون استعمال ارلنورسه
(مالهر Malher) نامنده کی کیمیا کرک احتراق
حمیره سی یاردمیه لدرجه حرارتی تعیین
اولنور . ماکنه لری یاغلامق خصوصنده
قولانیلان پترولک معاینه سننده خصوص

بوندن برقاج هفته مقدم بازسک مشهور
کماللرندن رینه صول کوزنده التهاب طبقه
منضمه حاصل اولمش کنج برقادین مراجعت
ایده رک شمدی یه قدر ایدیلان بوقدر
تداوی یه رغیباً کوزنده کی اضطرابک زائل
اولدیغی بیان اتمشدر . طیب مومی الیه
ایلک معاینه سننده کوزک التهاب اتمش اولدیغی
کورمش و غیر طبیعی هیچ بر حال . مشاهده
ایتمشدر مومی الیه ایکنجی دفعه اولارق
وقوع بولان معاینه سننده خسته لغک سببی
اکلامشدر ، شویله که : کوز قباغنک ایچ
طرفنده برآیدنرو یرلشوب قالمش بطیطه
خالنده ایکی سینک یاوروسی وار اتمش ،
بوجنس سینک (قیرزومیا ماسلاریا) تسمیه
ایدیلوب فرانسه ده پک از بولنور ویکی
دنیا ده (پانازونی) دن (قنادا) یه قدر
اولان حوالیده اولدقجه کثرتلی بولنور اتمش
حشرات مذکوره حیوانات اهلیه یه ،
حتی انسانلره بیه عارض اولور واجام
مذکوره اوزرنده ، علی الخصوص خسته لقلی
اولان محللرنده برچوق یورطه لر براقیرلر .
بو - سینک کوچوک اولوب مائی رنگده درومعدن
کبی پارلار . وجودی سیاه و سرت قیللرله مستو -
ردر . یورطالایه جنی وقت متعفن برجسیم
ویاخود حیوانک خسته لقلی طرفی آرار . (سن
لوسی) مستملکنه سننده موسیوسن ژوررغره سی
سمنده برجراح بوسینکلر حقنده شو احوال
مشاهده و تدفیق اتمشدر . مومی الیه دیورکه :

« سن لوسیده فتح متب عملیاتی اجرا
ایتمک پک متعسردر . چونکه هرطرفدن
بیکلرجه سینک کلرک اطرافکزی احاطه
ایدرومیتی استیلا ایدر . بوسینکلرک دیشیشی
برقاج ثانیه ایچنده برقاج دفعه ده و مختلفه محللرده
اوچ ، درتسوز یورطه براقیر . یورطه لرک
ایچنده کی بطیطه لر طقوز ، اون ساعت ظرفنده
یورطه لرک چقارلر . بونلر دیری یاخود
اولواتی والحاصل قابل اکل نه بولورلر سه یرلر
حق کیکلری بیله ؛ بوسینکلر یاره لره پک
عارضدرلر . زیرا یورطلامق ایچون بوجکی
یرلری سورلر . « موسیو ژوررغره لی بجاغنده
بریاره اولان برکچی کورمشدر . بویاره قیر
یزومیا دنیلان بوسینکلردن صوکره درجه کسب
وخامت اتمش اتمش . یارده نک درینلکی او قدر
زیاده لشمش که نزال تمامیه و قولایجه ایجه کیره
بیلور اتمش . بوتله ککی سینکلر انسانه یار
خسته لقل خالنده ویلاویق واثانسانده عارض اولور
ایتمش . برسینک بردن دلپکنده ، یاخود اغز -
ده و یاخود کوز قباقلرندن پک جابوق تخم صاچار
ایتمش . موسیو غره لی سن لوسیده بش ای
ظرفنده درجه نهایه وخیم بش حال مشاهده
ایتمشدر . از جمله ، بر آدمک صول ایاغنک
باش پارمقنده کوچک بریاره حاصل اولمش
وبوبیطه لر پارمقی استیلا اتمش اولدیغندن
تیجیه ده کیکلر یوشایه رق قانغردن باش کو -
سترمش و باره نی فدا اتمک مجبوریت حاصل
اولمشدر . بوندن بشقه اوست دوداغنده
بریاره اولان برقادین لاجل تداوی خسته -
خانه یه کیرمش . کداسینک یاورولری مزبورده
نک یاره سی دخی استیلا اتمش اتمش . مزبورده
خسته خانه ده شفا یاب اولمش ایسه ده اوست
دوداغنک بیولرک بر قسمی عائب اتمشدر . بونک
ایچون امریقاده (قیرزومیا) تسمیه ایدیلان
بوسینکلردن صوکره درجه ده اجتناب
ایتملیدر .

